

stetice

1982-83

LETO 1982/83

ŠTEVILKA 1 ✓

Steziice

Glasilo novomeških gimnazijcev

Letnik XXX

Leto 1982/83

Številka 1

Urejuje uredniški odbor: Mateja Cekuta, 3.b
Mojca Hvala, 3.d
Danica Jerkovič, 2.e
Boža Kralj, 4.e
Suzana Potočar, 3.b

Glavni urednik Suzana Potočar

Odgovorni urednik Milan Osolnik

Mentorica profesor Jevnikarjeva

Opremila Natalija Rajer, 2.c

Tehnična skupina: Bojan Jaklič, 3.b
Igor Kupljenik, 3.b
Jani Mislej, 3.b

Naklada 300 izvodov

Cena posameznega izvoda 15 dinarjev

"STAREJŠE GENERACIJE SO OPRAVILE VELIK DEL
REVOLUCIONARNE PREOBRAZBE DRUŽBE.
TODA MNOGO TEGA JE ŠE PRED VAMI.
PREPRIČAN SEM, DA BOSTE TUDI VI KOS
TEJ ZGODOVINSKI NALOGI.
IN NIHČE NIMA PRAVICE, DA V TO NE
VERJAME, NITI RAZLOGA, DA BI SE BAL
ZA BODOČNOST SOCIALISTIČNE SAMOUPRAVNE
IN NEUVRSČENE JUGOSLAVIJE."

JOSIP BROZ TITO

(Iz govora na IX. kongresu ZSMJ,
v Beogradu 21. novembra 1974)

ŠTEVILKO POSVEČAMO XI. KONGRESU ZSMS

PO KONGRESU

Ste že kdaj kje prebrali, da bi katerega od kongresov naših družbenopolitičnih organizacij ocenili za neuspešnega?

Najbrž niste, ker sama institucija "kongresa", kot ga poznamo pri nas, sploh ne postavlja vprašanja o uspešnosti ali morebitni neuspešnosti takega srečanja. Vsakih nekaj let se ljudje pač zberejo, zato da "ocenijo dotedanje delo in začrtajo smernice za prihodnost". Tako tudi o mladinskem kongresu vse najlepše. Pa vendar se ob 11. kongresu slovenske mladine (bil je 23. in 24. oktobra v Novem mestu) neizogibno postavljajo nekatera vprašanja. Ne zato, ker bi bil ta kongres kakorkoli slabši od kongresov partije, sindikatov ali borcev, pač pa zato, ker so bile priprave nanj bistveno drugačne.

Odlični izhodiščni materiali, dovolj zgoden pričetek razprav, precejšnje zanimanje za mladinske usmeritve - to so bile karakteristike dogajanja od aprila do oktobra letos. Zato bi bilo logično pričakovati, da bo kongres pomenil vrh vsega tega dogajanja, vrh ustvarjalnosti in vrh kritičnosti. Temu primerne so bile tudi uvodne besede na kongresu, predvsem referat predsednice Darje Colarič in pa koreferata Igorja Bavčarja (o družbenoekonomskem položaju mladih) ter Sreča Kirna (o političnem sistemu). Sploh bi morale zaključne besede Darjinega referata biti eno od vodil dela naše organizacije. Takole je rekla: "Bodimo odločni in hkrati sposobni razumeti tudi napake, bodimo predrzni in hkrati preudarni, bodimo neizprosni in hkrati demokratični, bodimo kritični in hkrati dopuščajmo kritiko našega dela, skratka, bodimo v tem boju revolucionarna mladostna organizacija."

Ravno te revolucionarnosti je bilo še vedno premalo v kongresnih razpravah. Tisti časi, ko smo le naštevati uspehe in se ponosno trkali na prsi, so sicer res že

minili, a takratnih navad se še nismo čisto do konca otresli. Nekaj razprav pa je bilo vseeno zelo zanimivih. Najbolje bo, da na hitro preletimo teme, o katerih so razpravljali na posameznih komisijah.

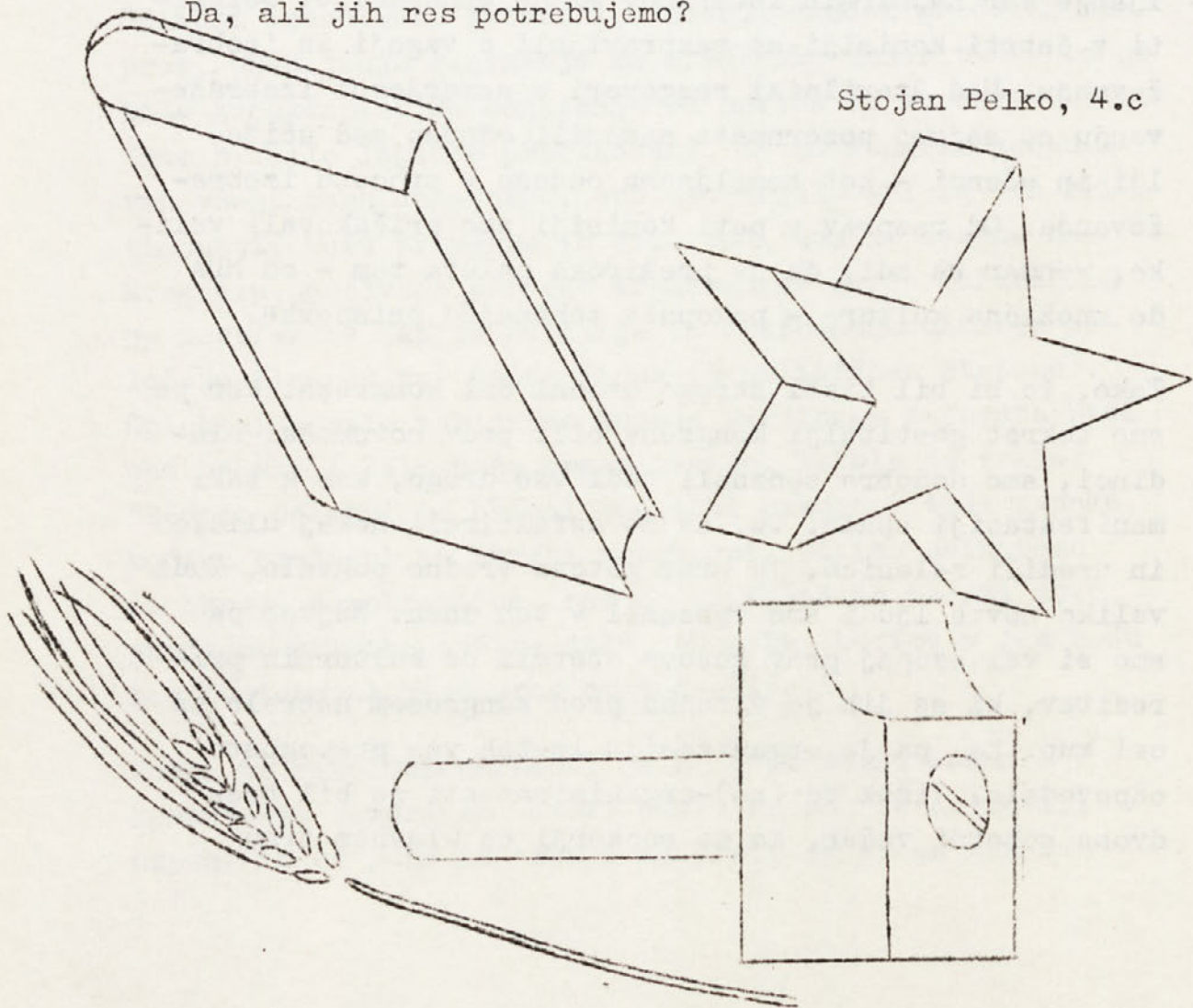
V komisiji za družbeno-ekonomski razvoj je bilo najbolj živahno. Kako tudi ne, saj so vprašanja zaposlovanja, stanovanj in kmetijstva za mnoge mlade življenjskega pomena. V drugi komisiji so razpravljali o političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in ugotovili, da še vedno (in žal vse pogosteje) hitri administrativni ukrepi izpodrivajo poti samoupravnega dogovarjanja. Naziv tretje komisije odraža temeljno usmeritev mladinske organizacije - "Za množično in frontno organiziranost ZSMS". In kaj je bistvo te množičnosti - vključiti čim večje število mladih in zagotoviti uveljavljanje kar najširših interesov mlade generacije. Delegati v četrti komisiji so razpravljali o vzgoji in izobraževanju. Med številnimi razgovori o usmerjenem izobraževanju so največ pozornosti namenili odnosu med učitelji in učenci - kot temeljnemu odnosu v procesu izobraževanja. Od razprav v peti komisiji smo pričakovali veliko, vendar se zdi, da je preširoka paleta tem - od MDA do množične kulture - pokopala tehtnejše prispevke.

Tako, to bi bil tisti strogo uradni del kongresa. Ker pa smo tokrat gostitelji kongresa bili prav novomeški mladinci, smo dodobra spoznali tudi vse drugo, kar k taki manifestaciji spada. To, da so asfaltirali nekaj uličic in uredili zelenice, je prav gotovo vredno pohvale. Tudi veliko novih ljudi smo spoznali v teh dneh. Največ pa smo si vsi skupaj prav gotovo obetali od kulturnih prireditvev, ki se jih je v tednu pred kongresom nabralo za cel kup. Žal pa je organizacija le-teh vse prepogosto odpovedala. Višek te (ne)-organiziranosti je bil brez dvoma sobotni večer, ko so rockerji na Glavnem trgu

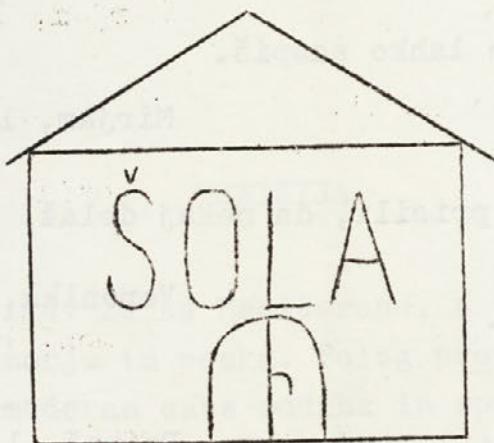
igrali v popolni temi, ko so se glasbeniki Didl-Dudl benda trudili preglasiti bučno občinstvo v restavraciji Doma JLA in ko so Janija Kovačiča posadili v najmanjši možni prostor v Novem mestu - v Krkin klub namreč. Vsekakor si za v prihodnje velja zapomniti, da za uspešno prireditvev ni dovolj le pripeljati nastopajoče, ampak je treba kaj tudi pripraviti. O novomeškem občinstvu pa bi bilo tako treba napisati nov članek.

In še čisto za konec: Bojan Fink se je v svojih izhodiščih za razpravo vprašal: " Ali resnično potrebujemo kongrese ZSMS vsake štiri leta? Mislim, da je dovolj, če imamo dobro pripravljene tematske konference, na katerih se lahko bolje pripravimo in hitreje reagiramo." Da, ali jih res potrebujemo?

Stojan Pelko, 4.c

KAJ JE

1. september je dan, ki smo ga gimnazijci (in najbrž vsi srednješolci) pričakali z mešanimi občutki. Že sam datum vsakemu izmed nas vzbudi asociacije na dolge šolske ure, popoldneve ob knjigah, strah pred kontrolnimi in profesorji, ..., po drugi strani pa na skrite norčije med poukom, dolge pogovore s sošolci, ki ti dokazujejo, da šola le ni tako dolgačasna stvar, kot se zdi...

Ob tem razmišljanju se nama je bolj za šalo kot zares kar samo postavljalo vprašanje: Kaj je šola? Najini vrstniki so nama dokaj odkritosrčno in zanimivo odgovarjali:

Šola je neprijetna in prijetna obveznost hkrati.

Mojca, 3.e

Bila bi kar v redu stvar, če ne bi bilo ocen in spraševanja.

Suzana, 3.b

Šola je hram učenosti, v katerem vsi mislijo, da vse vedo, na koncu pa spoznajo, da nič ne vedo.

Leen, 3.a

Brez nje bi bil skoraj nič, saj je vir znanja, vzgoje, tudi zabave.

Smilja, 4.e

Šola je edini čas, ko se lahko naspiš.

Mirjam, 1.c

Šola je ustanova, ki te prisili, da nekaj delaš.

Veronika, 3.d

Ostajam brez besed.

Primož, 1.a

Primož ni bil edini, ki je ostal brez besed, in zato sva se vprašali, če smo bili brez besed tudi takrat, ko smo bili še majhni in je bila šola za nas... Saj res, kaj pa je bila takrat šola za nas? Midve se tega obdobja življenja slabo spominjava, zato sva odgovore na vprašanje iskali pri otrocih iz VVZ na Ljubljanski cesti.

Šola je, ko gredo veliki fantki v šolo. Jaz bom tudi kmalu velik.

Peter

Šola je, ko hodiš v šolo.

Vesna

Šola je pametna stvar.

Tanja

V šoli se učiš in veseliš.

Miha

Šola je, da pišeš, računaš, rišeš, telovadiš, poješ.

Maja

Morda pa ne bi bilo slabo, če bi se kdaj pa kdaj vsaj za trenutek zamislili ob besedah Seneke:

NE UČIMO SE ZA SOLO, MARVEČ ZA ŽIVLJENJE.

Mateja in Suzana

TUNIZIJA

"Afriška eksotika! Že na Mediteranu, a v bližini Evrope, obilje sonca, morja in peska. Poleg pravih puščavskih oaz so tu še nove moderne oaze oddiha in sprostitve, neokrnjena pokrajina ter prisrčno gostoljubni domačini. Prav zato je Tunis tako privlačen.

V Tunisu se harmonično prepletajo mnogi kontrasti: sledovi feničanske, rimske in zgodnje krščanske kulture so se spojili s kasnejšo arabsko tradicijo in načinom življenja: karavane beduinov in prijeten hlad oljčnih nasadov poleg modernih hotelov ter sodobne prodajalne in način trgovanja, ki je tu od nekdaj. V tej deželi se zares srečujejo tisočletja."

Tako je pisalo v reklamni brošuri potovalne agencije Air-Tours in tudi to je malo pripomoglo, da sva se z mamom 16. avgusta z letalom odpeljali v Tunis.

Naj vam najprej povem nekaj o tej državi. Tunizija je majhna država v S. Afriki. Velika je komaj 164 150 km² in šteje okrog 6 milijonov prebivalcev. Njen relief je enakomeren, vendar pa se razteza po državi šest različnih območij: poznan morska letovišča, gozdnate planine, sahara, oaze in slana jezera.

Prebivalstvo Tunizije sestavljajo v veliki večini Arabci, poleg njih pa živijo tu tudi Berberi, ki so nomadsko ljud-

stvo in se še danes preživljajo s pašo živine. Govorijo pa arabski jezik, poleg tega pa še francosko in nemško.

Večina prebivalstva se ukvarja s poljedelstvom, ki pa je še zelo zaostalo. Gojijo pa predvsem oljke, posebno vrsto kaktusa, nekaj agrumov, pšenice. Imajo pa tudi nekaj industrije: predelovalnice sladkorja, rafinerije, predelovalnice cinka, železa in še nekaj drugih.

Denar je tuniški dinar, ki je okrog 80 naših novih dinarjev. Ta dinar se potem deli na 1000 milimov in to je osnovna plačilna enota, saj so vse cene napisane v milimih (seveda za manjše predmete, hrano, pijačo itd.).

No, 16. avgusta smo ob 10. uri dopoldne odleteli z brniškega letališča. Že mesec prej sem komaj čakala tega dneva, in ko je prišel, se nisem mogla znebiti "potovalne mrzlice", ki se me je lotevala. No smo bili končno na letalu (prej smo še srečno prešli vse carinske in druge kontrole), me je ta minila in komaj sem čakala, da bom ugledala pod sabo Tunis; glavno mesto države, v katero smo bili namenjeni.

Po polurnem letu smo pod sabo zagledali Ancono, malo pozneje pa še Rim in Sicilijo. Posebno zanimiv pa je bil obrok, ki smo ga bili deležni na letalu. Prijazne stewardese so nam razdelile posebne škatle, v katerih je bil sadni sok, malo kruha, salame, sira, kisle kumarice; za posladek pa še čokoladna rolada. Vse je bilo zelo okusno, poleg tega pa je tudi zanimivo sedeti v letalu, gledati navzdol in jesti.

Kmalu je minila ura in štirideset minut in stewardesa nas je opozorila, da se bo čez nekaj minut prikazal Tunis. Vsi smo se stegnili proti oknu, saj je prvi vtis zelo važen. Zagledali smo dolgo peščeno obalo, ki je bila obdana s svetlomodrim morjem, in tuniško letališče. Počasi smo se začeli spuščati in že po nekaj minutah srečno pristali in obstali na trdnih tleh.

Vrata so se odprla in izstopili smo. Pozdravila nas je strašna vročina in avtobusi, ki so nas odpeljali do zgradbe. Tam smo dobili svojo prtljago, uredili vse formalnosti in potem počakali na našo vodičko. Zame je bilo vse to nekaj čisto novega. Kot neumna sem se ozirala naokrog, z zanimanjem opazovala v belo blago ovite domačinke, domačine v ogrinjalih in še mnogo stvari, ki jih pri nas ni.

Končno je prišla vodička in nas odpeljala do avtobusa, ki so nas prepeljali v hotel. Midve sva imeli rezervacije za hotelsko naselje SAMIRA CLUB, 3.5 km oddaljeno od mesta Hammameta, ta pa okrog 70 km od Tunisa. Na poti do hotela smo prevozili cel Tunis. Ker ni bilo drugje prostora, sem sedela čisto na prvem sedežu in imela krasen razgled. Sploh nisem imela časa govoriti, samo z odprtimi usti sem strmela ven. "Kaj je to sploh Afrika?" sem se spraševala. Bila sem kar malo razočarana, saj sem pričakovala čisto nekaj drugega. Pred mojimi očmi pa se je odpiralo mesto, ki se ni prav nič razlikovalo od evropskih mest. Moderne, velike stavbe, evropsko oblečeni ljudje. Šele pozneje, ko smo prišli malo ven iz mesta, sem imela občutek, da sem v Afriki. Prva stvar, ki mi je to dokazala, je bilo veliko muslimansko pokopališče, stare arabske stavbe in pa tudi sama pokrajina, ki je zelo zanimiva. V Tuniziji ne vidiš bogatih, vlažnih gozdov, zelenih travnikov, ampak samo neko suho grmičevje, suho travo, nekaj oljčnih nasadov in nasadov kaktusov. Po posušenih rečnih strugah se sprehajajo domačini s kamelami, ki prenašajo težke tovore.

Kmalu smo se pripeljali pred SAMIRA - club in pozdravili so nas domačini, ki so nas tudi odpeljali do naših bungalovov. Jaz sem bila čisto obupana. Šeststo čisto enakih belih bungalovov in moraš najti svojega.

Takoj, ko sva prišli v svoj bungalov, sva vzeli kopalko in odšli na plažo. Kakšen užitek. Dolga, peščena plaža, čisto morje in vroče sonce. Si sploh človek lahko zaželi kaj več?

Po večerji sva zamenjali denar in šli kupit vodo. Posebnost je še ta, da po vodovodnih ceveh teče slana voda in je treba navadno vodo kupovati. Stane pa liter 330 milimov, kar je okrog 30 novih dinarjev.

Tudi naslednji dan sva uživali v vodi, pesku in soncu ter se pripravljali za naporen izlet v Tunis, na katerega sva odšli naslednji dan.

Odpeljali smo se z avtobusom. Najprej smo se ustavili v centru mesta in si ogledali vrsto bazarjev, imenovanih Medina. Tu se sedaj nahaja nešteto trgovinic z oblekami, usnjem in spominki. Zanimivo pa je bilo tudi to, da so vsi prodajalci poznali Tita in znali tudi nekaj hrvaških besed; seveda zaradi naših turistov. Znali so reči: kako si, dobar dan, dobro, do viđenja in nekateri še kaj več. Nato smo si ogledali še znani muzej Bardo, v katerem se nahajajo arheološke najdbe iz rimskih časov in ogromno rimskih mozaikov, ki so še zmeraj bolj ali manj ohranjeni.

Pot nas je nato privedla v severno predmestje Tunisa, v kraj po imenu Sidi-Bu-Said. Posebnost tega kraja je, da je celotna njegova arhitektura v belem in svetlo modrem. Poleg tega pa se nahaja tu tudi rezidenca tuniškega predsednika. Pred njo stojijo vojaki z veliko rjavo "kučmo", če se predsednik nahaja v njej. Takrat se na žalost ni in rezidenco so stražili samo "navadni" tuniški vojaki.

Severno predmestje Tunisa pa sestavlja tudi Kartagina, pomembno zgodovinsko mesto. Danes so ohranjeni temelji rimske bazilike, nekaj mozaikov in pa ostanki velikih Antoninjevih term. Vse je bilo zelo zanimivo in sploh se nisem mogla nagledati vsega tega.

Vendar pa se je že delal mrak in morali smo v svoje hotele. Po obilni večerji je v naš hotel prišla predstavница Air Toursa in nam povedala, da bomo šli naslednji dan na izlet, in to v Kaironan, kjer se nahaja največja džamija v S' Afriki.

Odpeljali smo se že zjutraj. Po ogledu dveh velikih džamij, ki se ne razlikujeta dosti od naših, smo odšli v ročno predilnico preprog, saj je Kaironan znan po svojih ročno izdelanih preprogah. Pred neke vrste "statvo" je sedela ženska in predla. Vzorcev ni imela nikjer narisanih, vedno si jih sproti izmišljuje. Potem so nas odpeljali v posebno sobo, kjer so nam razkazali okrog petdeset različnih preprog. Vse so bile zelo izvirne in takoj bi si eno kupila. Toda kaj, ko so bile tako drage.

Tudi naslednji trije dnevi so hitro minili in kar naenkrat smo morali domov. Odleteli smo iz tuniškega letališča in po stari poti okrog 3. ure popoldne prispeli na Brnik. Carinskih problemov nisva imeli in tako sva bili okrog 6. ure že v Novem mestu. Sploh si nisem mogla zamišljati, da sem bila tako daleč. Vse je tako hitro minilo, da se mi zdi, da so bile vse to samo sanje. Le stvari, ki sva jih kupili, mi še dokazujejo, da sem bila res v Tuniziji.

P.S.

ENA ŽELJA

Rada bi bila peneči slap; vsa polna življenja,
vsa polna veselja in radosti!
Vse bolj spoznavam, da sem le majhen,
umazan, neznaten potoček,
ki izgineva pod zemljo
in le včasih pride na dan.

PRAZNINA,

ki odseva iz srca.

Kolikor ljubezni sem zmogla,

sem jo razdala.

Vse karte življenja so ušle iz rok.

Ostanemle jaz in jaz

...

in še vedno jaz.

Jaz in praznina.

Lidija P., 4.e

KUTIKULA POD PREGRINJALOM

v času spoznana resnica

se je boleče

plazila med ljudmi

v vonju starega vina in jabolk

se je dolgo ljubila z lažjo

vsa tista strast

se je prelevila

v žensko izhlapino

na koncu rastlinjaka

glinena civilizacija

s posiljenimi maliki

ju je sprejela kot častna člana

vsa tista majhna zanikrna

stanovanja

zelene gošče

vse tiste zofe z drobnimi

ljubimkanji

vse je bilo pozabljeno

skozi prizmo poželenja

cik cak preko njunega obraza

BARVE IN STRUKTURE

mimogrede se ustaviš
za tabo zacinglja z nepomembnim zvokom
zato se sekiraš
vseeno pa si prekleto radoveden
potem pa zdivjaš
kot krivulja vičlinskega ključa
in v spomin ti zapadejo krizanteme
in bele deklice na obali
spolziš po rumeni ulici
in vonj po življenju te potolaži
prekleto sam si
a ne iščeš nikogar
ki bi ti zaigral budnico
dejansko se obrneš
še za pet stopinj vstran

Duška Vraničar, 3.d

ČAS

Zima	v srcu v pogledu v smehu.
Pomlad	v stisku roke v oblakih v koraku.
Poletje	v kozarcu v vodi v šali.
Jesen	v življenju v prijateljstvu v domu in pa v gozdu.

Andreja, 2.d

DOLGČAS

Ukrivljeni prsti objemajo oglodan svinčnik,
misel potuje iz možganov v blazinice prstov.
Nova misel prehiti staro in izgine.
Možganska tekočina izoblikuje novo misel,
tudi ta se izgubi v vijugastem spletu živčnih končičev.
Preklete, bom tudi jaz taka pri osemdesetih?!!

Zdaj pa:

zelena trava, mehka pod nogami.
Samo če je dež, ne moreš ven
in ti je dolgčas!

Kakšna sramota, dolgčas ti je pri sedemnajstih!
Mama pravi: "Dolgčas je lenim in neumnim!"
Ampak meni je kar slabo od dolgčasa,
ne vem, kam bi se dala!
Zunaj pa dežuje, kot da bo jutri vesoljni potop.
Jaz pa brez Noetove barke!
"Ja, taka je današnja mladina.

Še za lastne riti se jim ne da poskrbeti!"
Tako mi pravi mama, drugim pa za vse na
svetu ne bi priznala, da ima tako leno in neumno
hčer, da ji je včasih tudi dolgčas!
Zakaj pa ne bi lenarila zdaj,
ko pa pri osemdesetih ne bom mogla?!

Mirjam, 3.b

Izgubila sem bistvo svojih sanj.
Ukradli so mi igračko,
ko sem se napotila skozi gozd.
Sedaj jokam v dlani,
si grebem lica,
moje srce pa je prazno,
brez nad.

V dalj gredo,
v temo.
A ne vidijo teme,
ne boje se je.
Ne verjamejo mi,
ko jim zapiram pot.
Še vedno v dalj gredo,
še vedno so zaslepljeni,
toda luč je le v njihovih očeh.

Milica, 4.e

Tavam za zahajajočim soncem.
Kot da je to zabavno.
Še malo,
dosežem ga
in vse uničim.

Ne vem, zakaj razbijam ravno
najlepše.
Tako sem nerodna in
ne obvladam
umetnosti življenja.

Najhuje je, ko človek sam RUSI, kar je z velikim trudom
in zanimanjem zgradil. Le tak človek ve, koliko truda
je potrebno, da se tisto, kar je bilo, vrne.
A pogosto se nikoli več ne vrne. Ljudje nikoli ne poza-
bijo tvoje slabosti. To te pokoplje.

Nazadnje sem z vedrom
zajemala kri,
toliko je je bilo.

Vsak človek je dal kapljo sebe.
Jaz sem upijala kaplje in kapljice
kot goba.
Ker sem bila težka,
sem šla na
dno.

Zarja

OBRAZI

Strmim v obraze!
V odprte maske!
V zaprte maske!
Nasmehnem se.
Maska se razpoči,
zagledam par sinjih oči,
mehke ustnice, bele zobe.
"Končno!" si rečem.

Stečem proti soncu
in ga objamem.
Ampak,
zakaj ima tudi sonce masko?
Njegova sredina je črna,
njegovi žarki pa so zlati.
Daj, pokaži svoj pravi obraz!
Ko bo zemlja v temi,
bodo maske popokale.
Dovolj svetlobe bo za življenje!

Mojca, 3.d

SKOZI MESTO KOCK IN KVADROV KORAKA
SAMOTEN ČLOVEK

Skozi sivo mesto kock in kvadrov koraka samotni človek.

Hodi mimo kock, v katerih živijo ljudje, pa jih ne vidi,
hodi mimo kvadrov, v katerih živijo ljudje, pa jih ne vi-
di.

On vidi sončen dan, pomladni dan, in majhno hiško v
senci cvetoče lipe in kostanja, pod lipo pa sedi starček
in pripoveduje otrokom pravljico.

Mimo njega hodijo ljudje, pa jih ne vidi.

Mar so to sploh še ljudje, ki hodijo mimo njega?

To so samo še sence. Izluščijo se iz sive megle pred
njim, hušknejo mimo njega z zloveščim nasmehom na zelenem
obrazu, sive, mrtve oči pa se motno bleščijo iz črnih
očesnih votlin in izginejo v meglo za njim. Mar so to
sploh še ljudje, te kreature z motno sivimi lasmi, rahi-
tičnimi nogami in postrani stoječimi zobmi, mar so to
sploh še ljudje?

On pa vidi sončen dan, pomladni dan, in majhno hiško v
senci cvetoče lipe in kostanja, pod lipo pa sedi star-
ček in pripoveduje otrokom pravljico.

Mimo njega vozijo avtomobili. Tudi v njih sedijo te pro-
sojne figure, ki so se nad živali povzpele s pokončno
hojo, iztrebile živali, postale sužnji strojev in izgubi-
le pokončno hojo. Te figure s povečano glavo, zakrnelo
spodnjo čeljustjo, rahitičnim telesom in nogami so zopet
postale živali. Razlika je le v tem, da se je inteligenčni
kvocient povzpел od nič do sto šestdeset.

Nad njim šine temna senca. Samo za trenutek se pojavi iz
megle in zopet izgine v njej. Letalo.

On pa ga ne vidi.

Tudi v letalu sedijo živali z inteligenčnim kvocientom sto šestdeset.

On pa vidi sončen dan, pomladni dan, in majhno hiško v senci cvetoče lipe in kostanja, pod lipo pa sedi starček in pripoveduje otrokom pravljico.

Skozi tišino mesta kock in kvadrov koraka samotni človek. Tišina in gosta siva megla. Še šum korakov se izgubi v megli.

Avtomobili so na elektriko, letalo je na elektriko, vse je na elektriko, saj že davno ni več ne nafte, ne premo- ga, sonce je ugasnilo, svet je mrzel.

On pa koraka skozi to tišino in meglo, koraka skozi mesto kock in kvadrov in prikoraka do konca mesta, pred njim pa so še vedno kocke in kvadri, megla in tišina, avtomobili in prosojno zelene sence z inteligenčnim kvocientom sto šestdeset.

On pa jih ne vidi.

Zamisli se.

Mar je res samo dvajset let, odkar je sedel pod cvetočo lipo in poslušal starčkove pravljice?

Premišljuje in koraka naprej. Ne more dojeti resnice.

Nastala je tema. Sedaj je že vedel. Prišel je do konca kock in kvadrov, do konca avtomobilov, do konca megle, do konca tišine.

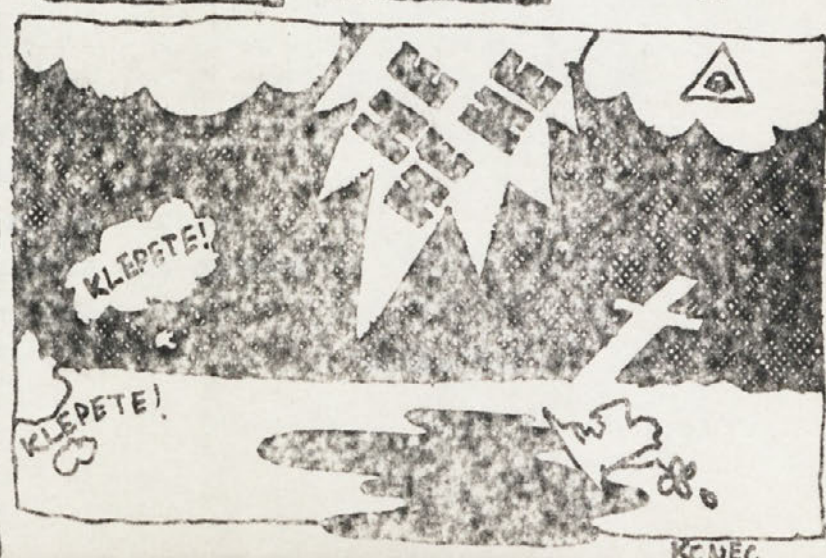
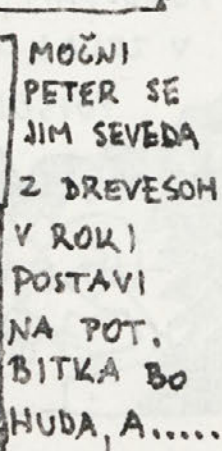
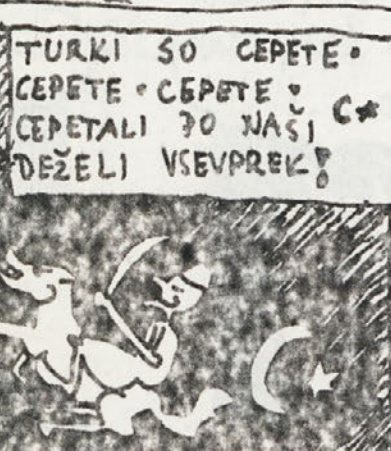
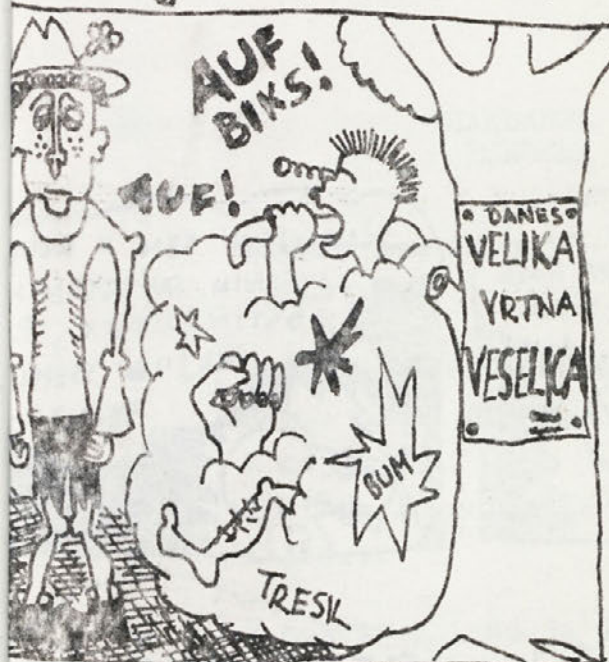
Pred njim je bila samo še - SMRT.

Berta, l.e.

PETER KLEPET

(SLOVENSKI JAGNJIČAR)

P. R. : GAZVODA D. VORIN

KONEC

CELO ŽIVLJENJE
PIJEM VODO, MLEKO,
JOGURT, RADENSKO,
DEIT,

.....NACEJAM SE S
PIJAČO VAŠE IN NAŠE
MLADOSTI- COCKTO.....

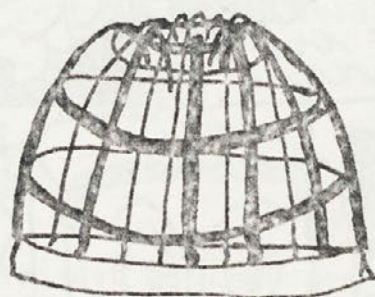
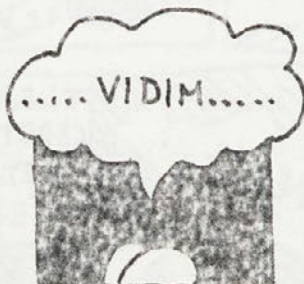
.....VČLANJEN SEM V KLUB
ZAVEDNIH IN VESTNIH
ABSTINENTOV, P
KLJUB VSEMU
TEMU.....

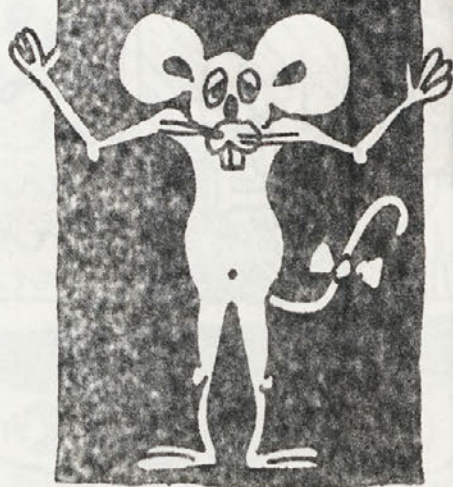
.....KAMORKOLI
POGLE DAM, DA, CELO
V ZRCALU (!), PRAV
POVSOD.....

.....VIDIM.....

BELE MIŠI !

RİŞE İN PİŞE :
Tİ S' ENO MİŞE !

J. Peter 82

VSAKDANJA KRUTOST
/JESENSKA ROMANCA/

Izgnan sem iz raja
Zakaj?

Da bi pogledal gnusnim ljudem v obraz
Nekje našel dno veselja
E moj Saša
Vrti se gramofonska plošča, vrti se in poje
A jaz...

V mojem pogledu je žalost

Davijo me iz dneva v dan in me učijo krutosti
Aurora, kraljična iz Disneylanda
Nekje sem te izgubil

Hočem te nazaj
Objokanih oči škilečih
Dehtečih teh dlani trohnečih
In misli hrepenečih
Moram te dobiti

V tvojem pogledu je smrt

Tako me uničujejo /tukaj.../
Aurora, ustavi jih

Kam grem?

Reci!

Eh moj Saša

Moral bi nazaj

Ah, daleč nazaj

Tja, kjer ni ne cest

Oh, kjer ni laži

Rada živim, je rekla Aurora

In se spominjam tebe kot otroka

Jaz te pogrešam, Saša

ŽAL MI JE...

Žal mi je pobesnelega bika,
zgrudil se je na asfalt...
onemogel, raztrgan, preboden s kriki
moje pobesnele duše.

Njegova lepka, temno rdeča kri se je cedila,
kot da bi bile solze,...
ki kapljajo iz mojega izžetega
... vročega srca.

Njegove nosnice plahutajo
kot vihar ni veter...revolucije!...
Napolnjene so s toplo sapo, kot
da bi bile vzdih, ki se mi je utrgal
... iz prsi - sunkovito - ko sem zagledala ptico,
ki se je onemoglo vlekla po tleh...
... z zlomljeno perutnico.

To je bila moja razcefrana
... duša ...

Damjan, 4.a

Z NAŠE EKSKURZIJE

Gričevnat svet, ki se razprostira v okolici Celja, Kamnika in se proti jugu nadaljuje proti Dolanjski, je področje, kjer so se rodili naši književniki Aškerc, Trdina in Kersnik. Tu so odkrili rimsko nekropolo Šempeter. Med zelenimi travniki in gozdovi pa se v vsej svoji belini bohoti grad Bogenšperk.

Globoko pri Rimskih Toplicah, skrito med hribi pokritimi z gozdovi, je bilo zibelka realističnemu, epskemu in satiričnemu pesniku Antonu Aškercu. Na željo svoje tete

je res študiral bogoslovje, vendar za duhovniški poklic ni čutil nagnjenja. S svojo pesniško besedo je svobodno izražal misli in zahteve tedaj napredne meščanske družbe, sovražil je tujca v naši deželi, zavzemal se je za nacionalno, socialno in duhovno svobodo. Njegova odločna in samozavestna pesem je mogočno odjeknila v osemdesetih letih, ko so bili pesniki pod vplivom Stritarja in pisali pesmi po "kalupu" in je Gregorčičev pesniški vir že usihal.

Aškerc označujemo kot pesnika romanc in balad. Slovensko poezijo je vsebinsko in oblikovno obogatil z realistično epsko pesmijo. Odlikujejo ga socialna kritičnost, svojeglavost, oblikovna moč, svobodoljubnost ter seveda velika mera naravne nadarjenosti, ki so botrovale temu, da je Aškerc mladoslovensko dobo zaključil kot izpovedovalec liberalne misli in borec proti katoliški ozkosti in zaprtosti.

Rodovitna dolina Savinje, v kateri leži Šempeter, je vabila k naselitvi že prazgodovinska ljudstva. V dobi Rimljanov je šla skozi njo rimska cesta, ki je povezovala Italijo s provincami, Čas in naravni činitelji so naselbine in grobišča starih ljudstev v teku stoletij prekrili, leta 1952 pa je reka Savinja pripomogla, da je v Šempetru prišlo do velikega arheološkega odkritja. Izkopavanja, ki so trajala vse do leta 1956, so odkrila rimsko grobišče, grajeno iz manjših grobov in velikih marmornatih grobnic.

Leta 1964 so v Šempetru začeli ponovno izkopavati, tokrat na vzhodni strani. Odkrili so nova grobišča, del rimske ceste, še mnogo znamenj nekdanjih civilizacij pa še čaka na izkopanje.

Zahodno od Celja stoji staro mesto Kamnik. Visoko nad mestom stoji mogočni grad, ki je trenutno v obnavljanju,

pod gradom teče Kamniška Bistrica, na njenih bregovih pa se razprostira mesto, ki je bilo nekoč središče ljubljanskega območja, danes pa se vse bolj modernizira in industrializira.

Nekaj kilometrov od Kamnika leži Mengeš, rojstno mesto pisatelja, ki je zajemal snov iz ljudskega izročila, Janeza Trdine. Doma je bil iz premožne kmečke hiše, danes pa je v tej stavbi tovarna glasbil Melodijá, na Trdino spominja le še spominska plošča in spomenik. Na Trdino vo delo je s svojimi svobodoljubnimi in demokratičnimi idejami vplivala marčna revolucija. S svojimi literarnimi deli je hotel ljudstvo vzgajati in ga navajati k razumnemu življenju. Njegov jezik in slog v bajkah in povestih se lahko kosa celo z Levstikovim. Cankar pa je o njem dejal: "Iz ljudske snovi je ustvaril umotvor, ki je čisto njegova last."

K Brdu pri Lukovici se v hrib vzpenja makedonska pot, ki vodi k ostankom nekdanjega gradu, kjer se je rodil Janko Kersnik. Bil je eden redkih pisateljev, ki je bil doma iz premožne, grajske, družine. Bil je odločen zagovornik prepričanja, naj svetovni nazor temelji na znanosti, napredku in človečanstvu. Poleg del iz meščanskega življenja so zlasti znane njegove Kmetske slike, mojstrsko delo, v katerem najdemo celo galerijo prepričljivo in plastično orisanih kmečkih ljudi.

Slavo vojvodine Kranjske je Valvasor ustvarjal na gradu Bogenšperk. To je eden redkih gradov, ki med vojno ni bil požgan in še sedaj v vsej svoji lepoti leži med dolenskimi griči. Ima izredno bogato zgodovino, odlikuje se z viteško dvorano, lovsko sobo in čudovito poročno dvorano, po kateri ga pozna največ Slovencev, še mnogo prostorov in gradiva pa je pripravljeno za obnovitev in razstavo.

Vreme je sicer res nekoliko pokvarilo naše razpoloženje, toda vrnilo smo se polni lepih vtisov in s čudovitim spoznanjem, da smo za kanček bogatejši glede poznavanja naše domovine.

Suzana K., 3.b

NOVA DOŽIVETJA IN SPOZNANJA NA EKSKURZIJI NA PRIMORSKO

Naša slovenska domovina je zelo pestra. Na majhnem koščku zemlje je toliko različnih pokrajin. Naravni faktorji in zgodovinski tokovi so živelj enega naroda izoblikovali tako, da imajo v različnih krajih različne običaje in navade.

V štirih letih šolanja na gimnaziji smo si ogledali domala vso Slovenijo. Spoznali smo trdo življenje Belokranjcev, za njih značilne šege ter zopet občudovali prelepe stelje in vitke breze, ki so se že odevale v škrlatno jesenske barve. Nasprotno pa je človeka presunil pogled na siva pročelja hiš, v meglo zavite doline naših industrializiranih področij. Na vsakem koraku je bilo sicer čutiti nagel industrijski razvoj še nedavno zaostale kmetijske dežele, vendar sem ob takih trenutkih premišljevala tudi o človekovem posegu v naravo. Nekak zanos pa me je navdajal, ko smo se peljali skozi pohorske gozdove, ki so mi kar sami govorili o junaštvu našega naroda v bližnji preteklosti. Obiskali smo tudi enega urejenih arheoloških najdišč. Razstavljene skulpture in besede vodiča - umetnostnega zgodovinarja so nas podrobneje seznatile s kulturnim in družbenim življenjem v davni preteklosti, ko so se na našem ozemlju križali številni naselitveni tokovi.

Nismo pa se naužili le lepot naše domovine, temveč smo

hkrati spoznavali okolja, iz katerih so izšli naši književniki. Marsikaj novega smo slišali o njihovem življenju in delu, kar je pripomoglo k boljšemu razumevanju njihovih del in idej.

Letos nas je pot vodila na Primorsko. Na poti smo se ustavili v majhni vasici Blato, ki leži na robu ljubljanske kotline. Ta prijazna vasica je rojstni kraj Louisa Adamiča - ameriškega Slovenca. Že zelo zgodaj se je mudi Lojze odločil, da pojde v Ameriko. Njegovo življenje je bilo polno premagovanj in odrekanj, a vendar izredno plodno. Adamič je ustvaril celo vrsto del, v katerih odkrivamo njegov odnos do domovine. Veliko je pripomogel, da je svet zvedel resnico o našem revolucionarnem boju.

Večkrat sem tako ali drugače obiskala Vrhniko, a vedno je to zame novo doživetje. Tudi sedaj so se mi ob ogledu Cankarjevega doma pred očmi zvrstili junaki, ki se bore za lepšo prihodnost. Cankar, naš največji pisatelj, dramatik, ki je pokazal na tedanjo duhovno gnilo družbo in krivičnost ustroja tedanje družbe, je prikazal svoj klanec kot simbol zatirane domovine. Človek zmerom na poseben način doživi ta "klanec siromakov". Starejši si, bolj razumeš Cankarja.

Kmalu nato nas je v svoje osrčje sprejela Primorska s Krasom. Pokrajina je zelo razgibana, polna je vrtač, kotanj, žlebičev in drugih za kras značilnih pojavov, ki so jih v tisočletnem boju z apnencem ustvarile vode. Najprivlačnejša in svetovno znana je gotovo Postojnska jama in nedaleč stran Skocjanske jame. Mi smo si ogledali Predjamski grad, ki je zelo zanimiv. Zelo mogočen se zdi, vendar je sam grad le lupina okoli skale, na katero se naslanja. Človek lahko vse to le občuduje. Ob pogledu na žuboreč potok, ki se vidi iz Erazmovega gradu,

vsakdo občuti, kako mogočna in veličastna je narava...

V Sežani, kulturnem in gospodarskem središču Krasa, smo doživeli prijetno presenečenje. V tamkajšnji osnovni šoli je zelo domiselno urejena Kosovelova spominska soba. Recitacije, prelepi diapozitivi s posnetki Krasa ter glasba vsakega napolnijo s svojstvenim občutkom. Človek nehote zazna vso preprostost, milino ter moč Srečka Kosovela. Sprašujem se, zakaj tudi drugod ne uredijo podobnih spominskih sob, saj vsak veliko več odnese s takih predstavitev kakor pa od suhoparnega pripovedovanja.

Kosovelov spomin smo počastili tudi z obiskom njegovega doma in groba v Tomaju. Na pokopališču so tišino pretrgale njegove pesmi, ki izpovedujejo pesnikovo navezanost na rodni Kras, strah pred smrtjo. V njih pesnik razmišlja o človekovi usodi in prepričan je v zmago revolucije.

Ekskurzija je bila zelo zanimiva in poučna. Zopet smo se vrnili za marsikatero spoznanje bogatejši in naše poznavanje domovine se je razširilo.

Všeč mi je, da smo si v toku šolanja na gimnaziji ogledali našo ožjo domovino, jo spoznavali in odkrivali njene lepote, saj jo zna tako človek bolj ceniti.

Helena Bricelj, 4.b

ŠOLSKA SVETOVALNA SLUŽBA

Z letošnjim šolskim letom je začela delovati na naši šoli šolska svetovalna služba v okrnjeni sestavi. Za tako obširno problematiko, kot jo zajema naša šola, bi potrebovali celoten tim strokovnjakov (psiholog, pedagog, socialni delavec), ki se že uveljavlja na nekaterih šolah, posebno osnovnih, kjer je te vrste delo že precej bolj utečeno.

Šolski svetovalni delavec naj bi z usmerjanjem učenca kar največ pripomogel h graditvi vsestransko razvite osebnosti, ustrezno naj bi se vključeval v vzgojnoizobraževalni proces, spremljal cele generacije učencev. Zmotno je mnenje, ki je danes še precej razširjeno, da šolska svetovalna služba obravnava samo učence, ki na kakršenkoli način izstopajo s svojimi težavami. Pri vpisu učenca na šolo prevzame leta del odgovornosti za njegov osebni razvoj, torej za celotno generacijo učeče se mladine. Kaj konkretno bomo delali letos?

Naš namen je, da bi spoznali, odkrili probleme, težave, šibke točke, ki vas tarejo v šoli in izven nje, se pogovorili o marsičem, skupno oblikovali predloge in poiskali rešitve. Pogovorili se bomo tudi o vaših interesih, željah, svetovali vam bomo pri vpisu na fakulteto ali že sedaj pri preusmerjanju. Učenci prvih letnikov, ki ste ugotovili, da ta šola sploh ni tista prava, kjer bi lahko uresničili svoje poklicne želje, še vedno imate čas, da se preusmerite.

Ste že kdaj razmišljali, kako živi, deluje vaša oddelčna skupnost? Ali čutite pripadnost vašemu kolektivu, se vam mogoče zdi, da nikoli ne najdete skupnega jezika, da se nikoli ne morete do konca pogovoriti? Ali se uveljavljajo le posamezniki, ostali pa se jim morate podrežati.

Če ste pripravljeni pogovoriti se o teh stvareh odkrito,
me poiščite ob petkih dopoldan. Pridite, povejte svoje
mnenje, predloge, rešitve.

Marinka Povše - Kastrevc,
šolski pedagog

